Diepgewortelde problematiek vraagt om lange termijn aanpak

Op 3 juni 2024 is een aanvraag gedaan voor ontheffing Winkeltijdenwet voor de winkel gevestigd op 5.1, 2, e Er wordt gevraagd om uitbreiding van openingstijden naar 02.00 uur van maandag t/m donderdag en naar 03.00 uur op vrijdag t/m zondag. Op 21 november is een voornemen weigering bekend gemaakt, waarna op 2 en 4 december een zienswijze is afgenomen bij de exploitant. Uiteindelijk is op 19 december 2024 besloten de ontheffing te weigeren. De ontheffing is geweigerd omdat verruiming van de winkeltijden tot 01.00 uur leidt tot een nadelige beïnvloeding van het woon- en leefklimaat in de zin van de Verordening op de Winkeltijden. De exploitant is hierop in beroep gegaan bij de bezwaarschriftencommissie.

Op 4 juli heeft er een hoorzitting plaatsgevonden. Hierbij heeft de bezwaarschriftencommissie aangegeven dat op dat moment de over te weinig recente informatie beschikte over het woon- en leefklimaat, anders dan het rapport van bureau Beke uit 2021 en het feit dat de aanvrager heeft aangegeven dat de situatie sindsdien verbeterd is. De commissie heeft verzocht nogmaals met de aanvrager in gesprek te gaan. Dat gesprek had al recent – nogmaals – plaatsgevonden met dagelijks bestuurder Sandra Doevendans. Op basis van dit verzoek hebben de politie en team veiligheid van stadsdeel Nieuw-West de actuele veiligheids- en overlastsituatie in kaart gebracht. Dagelijks bestuurder Doevendans heeft vervolgens aan de aanvrager gecommuniceerd geen redenen te zien terug te komen op de initiële weigering van de aanvraag. Het verruimen van de openingstijden voor 5.1, 2, e staat ook haaks op extra inzet die nu gepleegd wordt om de leefbaarheid en veiligheid in de Wildemanbuurt en op de Osdorper Ban te verbeteren. De politie heeft een sterk negatief advies afgegeven tegen verruiming van openingstijden. De bezwaarschriftencommissie heeft nog een aantal aanvullend vragen gesteld;

1. *Als onderbouwing wordt verwezen naar het rapport van Bureau Beke uit 2021. In dit rapport heb ik niet gezien wat de precieze begrenzing van het gebied is waarvoor dit rapport geldt? Alleen postcode 1068 of ruimer?*

In 2021 heeft Bureau Beke onderzoek gedaan naar lokale en bovenlokale criminele structuren in de Wildemanbuurt. Het rapport ‘Misdaadcarrières voorkomen en doorbreken’ geeft inzicht in het hechte en gesloten criminele netwerk. Een precieze begrenzing van het gebied is niet aan te geven aangezien het om criminele netwerken gaat, waarbij criminele activiteiten zich niet alleen in de Wildeman afspelen.

5.2, 1

5.2, 1 https://maps.amsterdam.nl/overlast/.

De rode draad is wel dat de criminele netwerken elkaar kennen vanuit of ontmoeten in de Wildemanbuurt. Het is voor jongeren die opgroeien in de Wildemanbuurt relatief makkelijk om snel carrière te maken in het criminele circuit. De Osdorper Ban is een van de drukste en belangrijkste punten in de wijk en vormt een ontmoetingsplek voor zowel zware criminelen als jonge aanwas.

Er is sprake van overlast en intimidatie. Naar aanleiding van het onderzoek concludeerde de gemeente dat er een integrale aanpak – samen met politie, justitie en zorgverleners - nodig was om deze structuren te doorbreken en perspectief te bieden aan jongeren die opgroeien in deze wijk. Hiervoor is een lange adem nodig. Het Nationaal Programma Nieuw-West heeft om die reden de Wildemanbuurt aangewezen als focusbuurt. Doel is om in samenwerking tussen de verschillende partners de leefbaarheid en veiligheid te vergroten.

Omdat de problematiek hardnekkig is en er nog geen structurele verbetering zichtbaar is hebben politie, OM en andere partners in het veiligheidsdomein vanaf 2023 een sterke samenwerking en focus ingezet op deze buurt, via de zogenaamde contextgerichte aanpak Osdorp-Oost (p. 39-40) en . Het gaat dan zowel over ondermijning als over het verbeteren van de veiligheidssituatie. Deze aanpak is ook onderdeel van het verdiepend uitvoeringsprogramma 2024-2027 Nationaal Programma samen Nieuw West. Recent (2024) is er een nieuwe analyse gedaan vanuit de samenwerkende partijen in het veiligheidsdomein. (RIEC). Vanwege vertrouwelijkheid kan niet meer gedeeld worden over de situatie rondom criminele netwerken en ondermijning. De situatie ten opzichte van het rapport Beke uit 2021 is nauwelijks verbeterd. Wat ook af te leiden is uit het feit dat er veel inzet en focus vanuit partners in het veiligheidsdomein is in deze buurt, ondanks de schaarse capaciteit en de vraag naar capaciteit in de gehele stad. Voor wat betreft veiligheids- en overlastgegevens zijn er wel recente beschikbare data die gedeeld kunnen worden, zie vraag 3.

2. *Vanuit dit onderzoek zijn maatregelen zoals cameratoezicht en een messenverbod ingesteld ten behoeve van de verbetering van de openbare orde en veiligheid. Hoe is de link te leggen tussen dit rapport en nadelige beïnvloeding van woon – en leefklimaat, op grond waarvan de ontheffing van* 5.1, 2, e *Night Shop geweigerd is.*

Ondanks de ingezette interventies vanaf 2021 is er nog steeds sprake van criminaliteit, een groot onveiligheidsgevoel en overlast in de openbare ruimte. In 2022 sprak stadsdeelvoorzitter Emre Ünver zich nog uit en stelde in het Parool dat het ‘niet aan te raden is om ’s nachts over de Osdorper Ban te lopen’. Dit wordt door buurtbewoners ondersteund en ook nu nog geven bewoners aan ’s avonds niet de straat op te gaan.

5.2, 1

Om die reden is er per 1 oktober is een operationeel manager Wildeman actief vanuit het Nationaal Programma samen Nieuw-West. De operationeel manager stuurt op een lange termijn aanpak en het doorbreken van de criminele infrastructuren in de

Wildemanbuurt. Een belangrijke actielijn voor deze operationeel manager is de straatgerichte aanpak Osdorper Ban. Deze straatgerichte aanpak streeft naar een economisch diverse, veilige en leefbare straat. Daarvoor is een breed palet aan maatregelen ontwikkeld, waaronder extra inzet van politie en THOR, het aankopen van vastgoed door de gemeente, en samenwerking met ondernemers. Ook wordt onderzocht of het mogelijk is om de locatie aan te wijzen als overlastgebied, naast het al actieve cameratoezichtsgebied.

> Je noemt samenwerking met ondernemers. Waarom kan een avondopenstelling dan geen voorbeeld zijn om met 5.1, 2, e Night Shop samen te werken? In een bericht vanuit het stadsdeelbestuur werd hij wel geprezen om zijn initiatieven. Als hij te weinig verdient, dan moet hij zijn winkel sluiten. Het is onbekend wat er dan komt.

3. *Hoe is de situatie nu? Volgens bezwaarde is een en ander verbeterd, terwijl vertegenwoordiger van stadsdeel dat oudere mensen zich nog steeds daar onveilig voelen. Maar in hoeverre is dat sterker dan in andere gedeelten van Amsterdam?*

Met name op de Osdorper Ban is er nog steeds sprake van veel overlast, dit is terug te zijn in de meldingen bij gemeente, THOR en politie. Deze overlast bestaat uit agressie en intimidatie van jongeren en jongvolwassenen jegens andere buurtbewoners, drugsgebruik en drugsdealen, brandstichting en het afsteken van zwaar vuurwerk, geluidsoverlast, gevaarlijke verkeerssituaties, racen van auto's en scooters, en afval. Onderstaand een overzicht van de jaren 2022-2024.

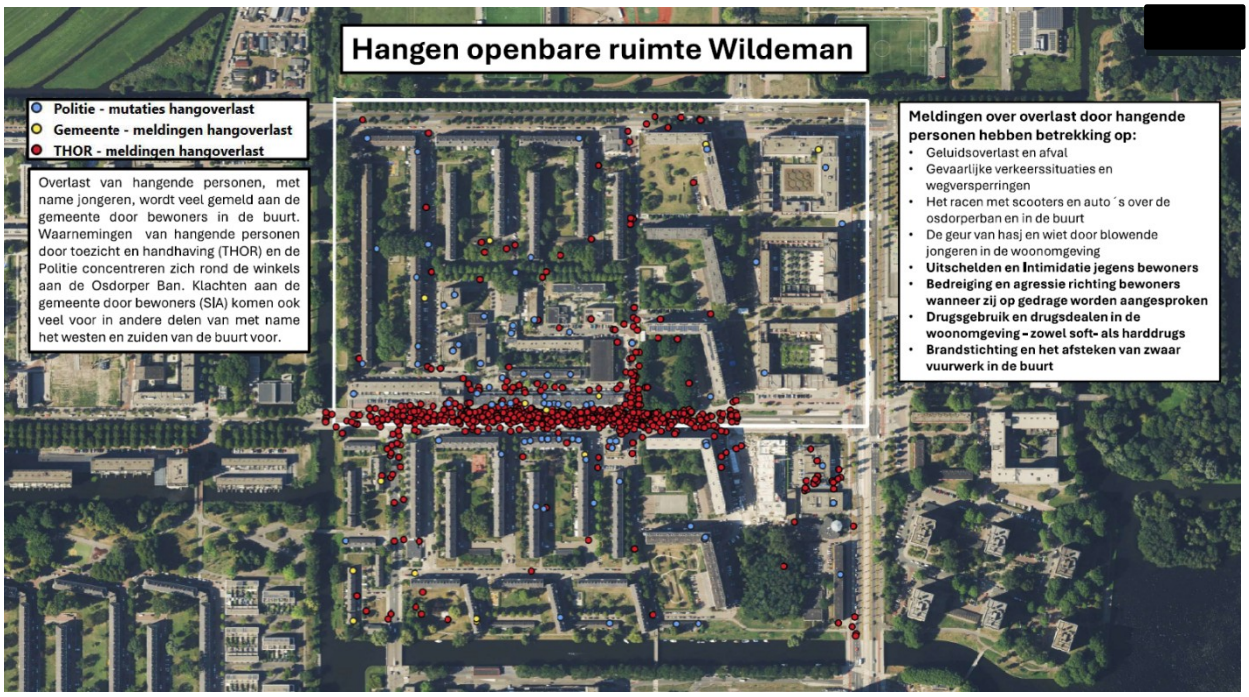

Dan nog een overzicht van de verschillende meldingen jeugdoverlast van de afgelopen zes maanden;

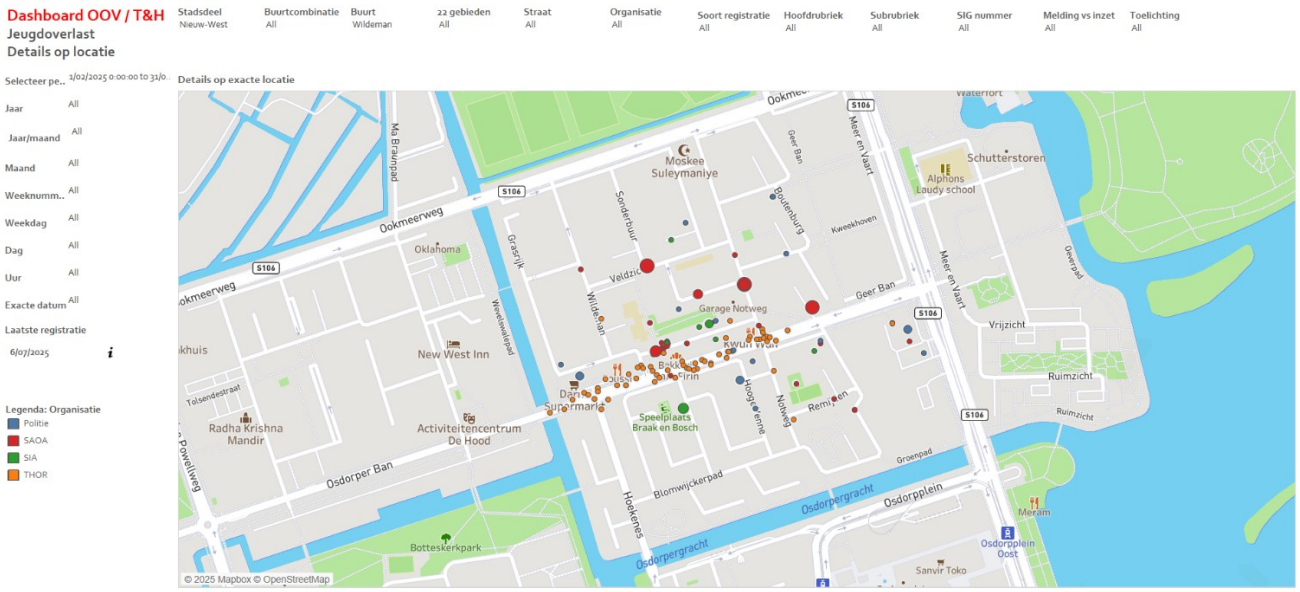

En wat betreft de vergelijking met andere buurten in Amsterdam;
De Wildemanbuurt behoort tot de 6% laagst scorende buurten in Amsterdam in de zogenaamde leefbarometer (2023). Zie het figuur hieronder.

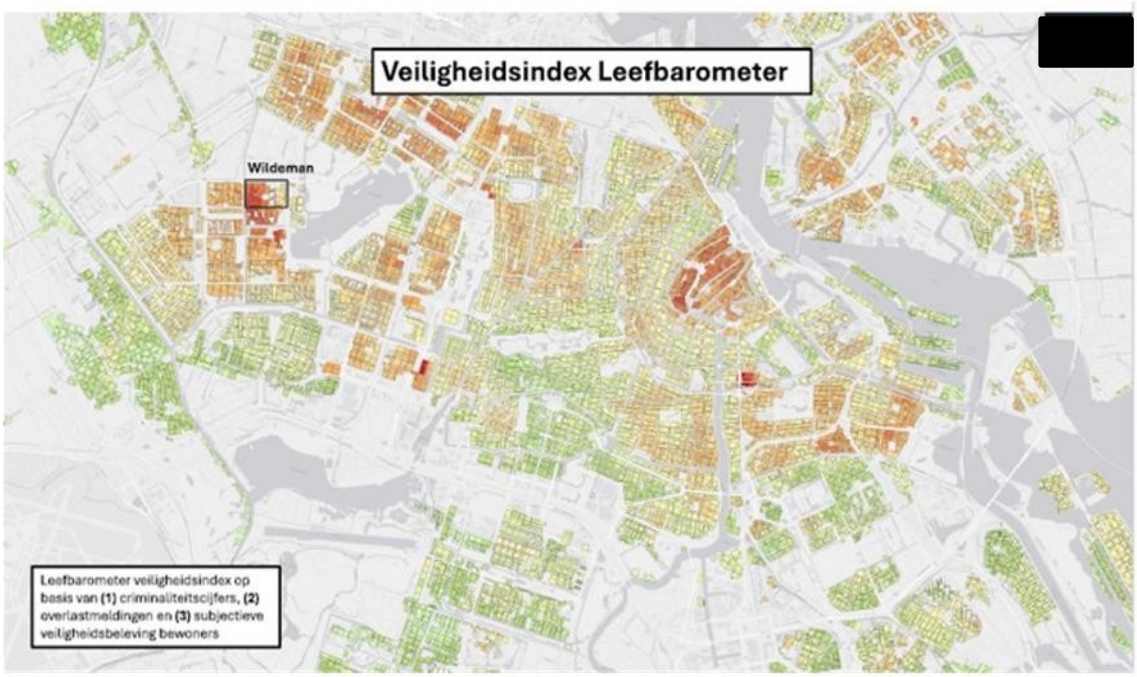

4. *Op p. 3 wordt vermeld dat de impact van het nabijgelegen* 5.1, 2, e *van belang was voor de aanwezigheid van hangjongeren en jongvolwassenen aldaar. Tijdens de hoorzitting vertelde bezwaarde da* 5.1, 2, e *in 2025 is gesloten. Deze weigeringsgrond doet zich niet meer voor. Dus waarom moet je de ontheffing weigeren?*

4.1, 4 was niet de enige locatie die een grote aantrekkingskracht heeft. De Osdorper Ban blijft een aanzuigende werking hebben op jongeren en jongvolwassenen. Dat is ook de reden dat vanuit de gemeente wordt ingezet op een economisch divers en leefbare winkelstraat waarbij het aantal magneetfuncties op overlastgevende personen beperkt wordt. Het is de gemeente die vanuit dat perspectief het café aan de Osdorper Ban heeft aangehuurd van de vastgoedeigenaar om hier een andere functie aan te geven. Het openen van een nieuwe locatie of het verruimen van openingstijden staat haaks op de ingezette lijn, temeer omdat de overlast zich concentreert in de avonduren. Met het verruimen van de openingstijden en hiermee het mogelijk maken van avond- en nachtverkoop faciliteert de gemeente de overlast. Het is een reële verwachting dat er een nieuwe gelegenheid voor een onwenselijke hang-/ontmoetingsplek ontstaat. Toegenomen

drukte op deze locatie werkt in potentie ook intimidatie in de hand en dus het onveiligheidsgevoel.

De exploitant van 5.1, 2, e Night Shop vertelde dat er geen meldingen van overlast waren, die betrekking hadden op zijn avondwinkel. Ik wijs op de bijgevoegde uitspraak over Avondwinkel Uno uit 22 oktober 2019 – destijds gevestigd op de 5.1, 2, e – waarin de College van Beroep voor het Bedrijfsleven maatregelen passend is als duidelijke meldingen van overlast aan die avondwinkel te verbinden zijn.

Omdat op dit moment geen meldingen zijn van overlast bij de avondwinkel van 5.1, 2, e Night Shop is het moeilijk om vol te houden dat een weigering op zijn plaats is. 5.2, 1 1, 2, e

Op dit moment is er dus al een avondwinkel. Als daarvan geen klachten zijn, dan is de vraag of die klachten zich wel zouden voordoen als die avondwinkel een paar uur open langer is. Komen dan hangjongeren zomaar aangelopen, die daar dan blijven. Waar zouden ze dan eerder geweest zijn om rond te hangen? Het cafe is er niet meer.

5. *Wat is het verschil uit tussen sluitingstijd 22.00 uur en 01.00 uur?*

Bewoners geven aan zich met name in de avonduren, na 22.00 uur ’s avonds, onveilig te voelen op en rondom de Osdorper Ban. De overlast concentreert zich met name in de avond- en nachtelijke uren. Er is op dat moment weinig toezicht en handhaving vanuit de lokale overheidsinstanties. Zo is er geen beschikbaarheid van THOR en ook de politie beschikt na 23.00 uur over een minimale bezetting. Om die reden zet het stadsdeel per mei 2025 nachtelijke surveillance in.

Op grond van artikel 3 lid 2 en 6 lid 2 Verordening Winkeltijden – in samenhang met de artikelen 3:2 en 3:4 Algemene wet bestuursrecht- een belangenafweging worden gemaakt. Omdat geen concrete meldingen van overlast – aan de avondwinkel te wijten zijn, vind ik het moeilijk wat dan het precieze argument moet zijn de ontheffing te weigeren. Hi 5.1, 2, e .

Waarom is dan ontheffing voor een beperkte tijd niet mogelijk?